

phanthihoaithu1977@gmail.com

**ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI HUYỆN
NĂM HỌC 2024 – 2025**

Môn: Ngữ văn – Lớp 9

Thời gian làm bài: **120 phút** (không kể thời gian giao đề)

(Đề thi có 02 câu, gồm 01 trang)

Câu 1: Đọc câu chuyện dưới đây:

Có một nhà xã hội học, trong khi đi tìm hiểu thực tế cho đề tài mà mình sắp viết thì gặp một trường hợp khá thú vị:

Anh A và anh B đều có một người cha nghiện ngập và vũ phu. Sau này, anh A trở thành một chàng trai luôn đi đầu trong công tác phòng chống tệ nạn xã hội và bạo lực gia đình. Còn anh B thì lại là một phiên bản của cha anh. Nhà xã hội học đã đặt cùng một câu hỏi cho cả hai người: “Điều gì khiến anh trở nên như thế?”. Và nhà xã hội học đã nhận được cùng một câu trả lời: “Có một người cha như thế, nên tôi phải như thế”.

(Nguồn: <https://hoc360.net>)

Em đồng ý với cách ứng xử của người nào trong câu chuyện? Vì sao? Từ nội dung câu chuyện, em hãy viết bài văn ngắn bàn về cách ứng xử trước hoàn cảnh sống.

Câu 2: Có ý kiến cho rằng: “ Mỗi tác phẩm văn học đều soi rọi vào ta một thứ ánh sáng không bao giờ tắt”. Bằng trải nghiệm văn học, em hãy làm sáng rõ ý kiến trên.

HƯỚNG DẪN CHẤM MÔN NGỮ VĂN – LỚP 9

Câu 1	Nội dung	Điểm
	HS biết làm bài theo bố cục bài văn nghị luận xã hội, lập luận chặt chẽ, bài viết có sự sáng tạo riêng.	
Ý1	Anh A trở thành một chàng trai luôn đi đầu trong công tác phòng chống tệ nạn xã hội và bạo lực gia đình. Anh đã không bị những năm tháng tuổi thơ kinh hoàng làm ảnh hưởng tới tương lai của mình.	1.0
Ý2	HS phân tích chứng minh theo cách riêng của cá nhân có sáng tạo	
	Dẫn dắt, giới thiệu câu chuyện và cách ứng xử trước hoàn cảnh sống.	0.5
	Đây là câu chuyện của hai người cùng ở một hoàn cảnh có người cha nghiện ngập và bạo lực, nhưng họ lại có phản ứng, thay đổi khác nhau trước hoàn cảnh Anh B là một phiên bản của cha anh – cũng nghiện ngập và bạo lực Còn anh A không chịu đựng mà còn có tinh thần phản kháng, chống lại bạo lực và lối sống tệ nạn như của người cha.	1.0
	1. Phân tích, chứng minh - Như vậy ý kiến trên cho ta thấy, nếu con người có ý chí, nghị lực, quyết tâm, dám đương đầu với khó khăn, thử thách thì họ sẽ biến những khó khăn ấy thành cơ hội để vượt lên hoàn cảnh, rèn luyện bản lĩnh đi đến thành công. Hoàn cảnh khó khăn sẽ tôi luyện ý chí con người, và dù rơi vào điều kiện sống có khắc nghiệt như thế nào họ vẫn sẽ tìm cách thích nghi để chiến đấu và chiến thắng. Họ sẽ là những người có khả năng truyền đến cho những người xung quanh nguồn năng lượng sống tích cực. - Còn những người coi khó khăn là vật cản là những người thiếu ý chí bản lĩnh, luôn sợ sệt, ngại khó, ngại khổ, luôn chấp nhận số phận, đầu hàng hoàn cảnh sẽ không bao giờ đạt được mong ước mà còn trở thành gánh nặng cho xã hội. Những con người bị hoàn cảnh khuất phục như thế này sẽ có tư tưởng sống tiêu cực, không chỉ khiến đời sống bản thân trở nên tăm tối, ngột ngạt mà còn tác động xấu đến những người xung quanh 2. Bàn luận:	5.5

	- Cuộc sống không phải bao giờ cũng được sinh ra hay lớn lên trong những điều kiện tốt đẹp. Cuộc sống không tránh khỏi những khó khăn, gian nan, thử thách. Hoàn cảnh là yếu tố bên ngoài nhưng có tác động khá nhiều đến suy nghĩ, nhận thức và cách sống của mỗi người - Vì vậy chúng ta cần xác lập một thế đứng vững chắc trước những tác động tiêu cực và nếu bị rơi vào một hoàn cảnh không thuận lợi, đầy rẫy những tiêu cực thì chúng ta nên có quyết tâm vượt qua. - Giúp chúng ta có tinh thần cảnh giác trước những tác động tiêu cực của môi trường xung quanh để luôn “gần mực mà vẫn không đen” và chúng ta cần có ý chí quyết tâm trở thành một ngọn đèn luôn luôn tỏa sáng. Đồng thời nhắc nhở, cảnh tỉnh mọi người không được buông xuôi, đầu hàng số phận, đầu hàng hoàn cảnh. Cần biết biến những trở ngại thành động lực để vươn lên trong cuộc sống. Luôn coi “ Lửa thử vàng, gian nan thử <i>sức</i>” 3. Bài học nhận thức và hành động:- Mỗi chúng ta cần nhận thức rõ hoàn cảnh chỉ là yếu tố bên ngoài, chỉ có tính tác động còn nội lực bản thân mới là yếu tố quyết định sự hình thành nhân cách, lý tưởng sống cũng như thành bại của mỗi người. - “ Hãy hướng về mặt trời bóng tối sẽ ngã sau lưng bạn”, hãy luôn coi đó là phương châm sống - Cuộc sống hiện nay, trong một thế giới phẳng, cơ hội nhiều nhưng thách thức cũng rất lắm, mỗi bạn trẻ hãy tự rèn luyện để trở thành một phiên bản tốt nhất của chính mình.	
Câu 2	<i>HS triển khai bài văn nghị luận văn học làm sáng tỏ một ý kiến , đảm bảo về cấu trúc, nội dung, diễn đạt trong sáng, mạch lạc, ưu tiên những bài viết sáng tạo. Trong đó làm nổi rõ được :</i> MB: Dẫn dắt, giới thiệu ý kiến TB Giải thích nhận định: - Tác phẩm văn học là tác phẩm được xây dựng bằng nghệ thuật ngôn từ, phản ánh cuộc sống bằng các hình tượng văn học thông qua thế giới quan của người nghệ sỹ, mở ra trước mắt người đọc những hiểu biết phong phú về cuộc sống xã hội con người, hướng con người đến những giá trị chân thiện mỹ - rọi: chiếu, soi, tác động - bên trong: Thế giới tâm hồn, tình cảm, cảm xúc, tư tưởng, suy nghĩ.... - Ánh sáng của tác phẩm: là cảm xúc, tâm sự, tấm lòng, tinh thần của thời đại...mà nhà văn đã chuyển hoá vào trong tác phẩm. - không bao giờ tắt: là luôn sáng, luôn tỏa ra một thứ ánh sáng có khả năng kì diệu trong việc tác động vào nhận thức, tư tưởng, tình cảm	0.5 1.0

	của ta, chiếu toả soi rọi vào sâu thẳm tâm trí ta, làm thay đổi mắt ta nhìn, óc ta nghĩ... 2, Bàn luận ý kiến - Đây là một ý kiến hoàn toàn đúng đắn, khẳng định vai trò, chức năng giáo dục của tác phẩm văn học trong việc bồi đắp tâm hồn, lễ sống, cũng như nhận thức, tư tưởng tình cảm cho người đọc, hướng họ đến những giá trị chân, thiện mỹ. - Sự soi chiếu, tác động của tác phẩm văn học mang những nét đặc trưng riêng thông qua các hình tượng văn học, có khả năng tác động sâu sắc, neo đậu vào trong tâm hồn con người những điều tốt đẹp, in dấu mãi với thời gian. VH có thể giúp con người tìm ra ánh sáng cho cuộc đời mình, giúp người đọc thoát khỏi những vũng bùn tăm tối, những thù hận, sân si và cả những buồn đau trong cs để sống lạc quan, tin yêu hơn. - Ý kiến trên còn khẳng định, tác phẩm văn học có khả năng cứu rỗi tâm hồn, chữa lành vết thương và thắp sáng lên trong tâm hồn người đọc những điều tốt đẹp. Chứng minh ý kiến: HS có thể lấy 1 số tác phẩm mà các em đã học hoặc đọc thêm để làm sáng tỏ ý kiến. Trong đó phải làm rõ được những tác động tích cực, tốt đẹp, giàu ý nghĩa của tác phẩm văn học vào tâm hồn suy nghĩ, nhận thức tư tưởng, tình cảm của người đọc. Góp phần mang đến cho họ những tư tưởng, cảm xúc tốt đẹp, nhân văn, tránh xa những tiêu cực. Đánh giá nâng cao Khi thực hiện sứ mệnh cao cả “ soi rọi vào tâm hồn con người một thứ ánh sáng không bao giờ tắt ” đòi hỏi người nghệ sĩ phải nỗ lực tận hiến hết sức mình với khao khát cho ra đời những tác phẩm có giá trị, nhà văn không chỉ hướng tâm hồn con người đến chân, thiện, mỹ mà còn giúp con người đào luyện mình ngày càng hoàn thiện hơn, ngày càng nhân ái và tốt đẹp hơn bồi đắp đến những tư tưởng, tình cảm cao đẹp về thế giới xung quanh. - Độc giả phải là những người đồng sáng tạo với tác giả, tiếp nhận tác phẩm theo chiều hướng tích cực để tiếp nhận thứ ánh sáng soi rọi vào để thay đổi nhận thức, tư tưởng tình cảm giúp độc giả “ người gần người hơn” Ý kiến trên đã khẳng định tầm quan trọng giá trị một tác phẩm văn học đối với cuộc sống con người. d, Khái quát bài viết liên hệ về cảm thụ tác phẩm văn học	2.0 7.0 1.0 0.5
	<i>Lưu ý : Giáo viên linh hoạt khi chấm điểm, ưu tiên những bài học sinh có sự sáng tạo trong bài viết, khả năng cảm thụ văn chương</i>	

	<i>độc đáo.</i>	
--	-----------------	--